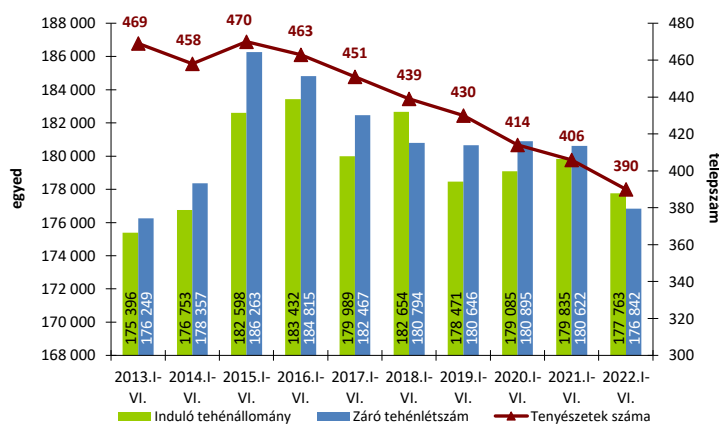
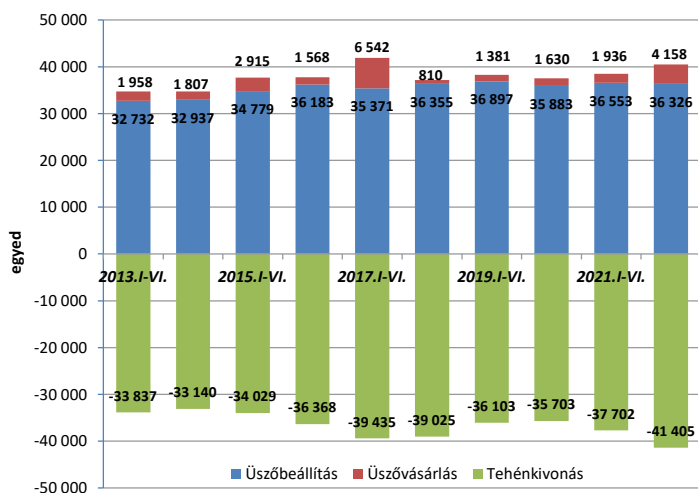

1. ábra Az „A” módszerrel ellenőrzött tenyészetek száma, induló és záró tehénlétszáma (db, 2013-2022. I-VI. hó)

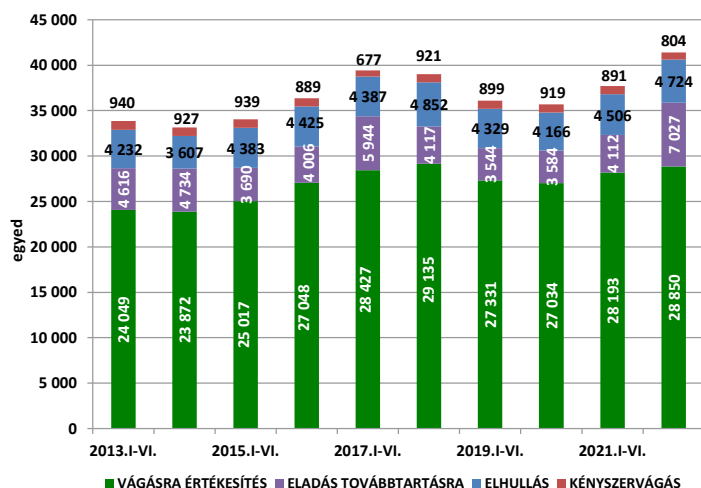
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tejhasznú tehenészetek száma 2022 júniusában 16-tal (-3,9%) kevesebb volt, mint 2021 júniusában. A termelésellenőrzött tenyészetek száma ebben az évben már 400 alatt volt, és júniusban további 3-mal (-0,76%) csökkent az előző hónaphoz képest. 2022. június végén 3.780-nal kevesebb (-2,1%) termelésellenőrzött tehenet tartottak, mint 1 évvel korábban. Az „A” módszerrel ellenőrzött tehenészetek száma az elmúlt 10 év alatt jelentősen, 16,8%-kal (-79) kisebbedett, és a tehenészetek csökkenésének üteme nem változik. Ugyanakkor 2013 júniusa óta a záró tehénlétszám picit nőtt (+593 egyed, +0,3%), így a telepenkénti átlagos tehénlétszám jelentősen, 453-ra emelkedett.

2. ábra Az üszőbevétel és tehénkivonás alakulása az „A” módszerrel ellenőrzött tenyészetekben (db, 2013-2022. I-VI. hó)

Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tenyészetek januári 1-jei induló tehénlétszáma 2021-ről 2022-re –egy év alatt– enyhén csökkent (-2.072 tehen; -1,2%), és az állomány 2022 első hat hónapjában kismértékben tovább zsugorodott (-921 egyed; -0,5%). 2022 első felében a tehénkivonások száma nőtt (+3.703 egyed; +9,8%), de ugrásszerűen emelkedett az üszővásárlások száma is (+2.222 egyed; +114,8%) a 2021. június végi értékekhez képest. Viszont az állománypótlás szempontjából meghatározó üszőbeállítások száma továbbra is picit elmaradt az 1 évvel ezelőtől (-227 egyed; -0,6%), így az év első hat hónapjában az állománykivonás nagysága összességében meghaladta az állománypótlását.

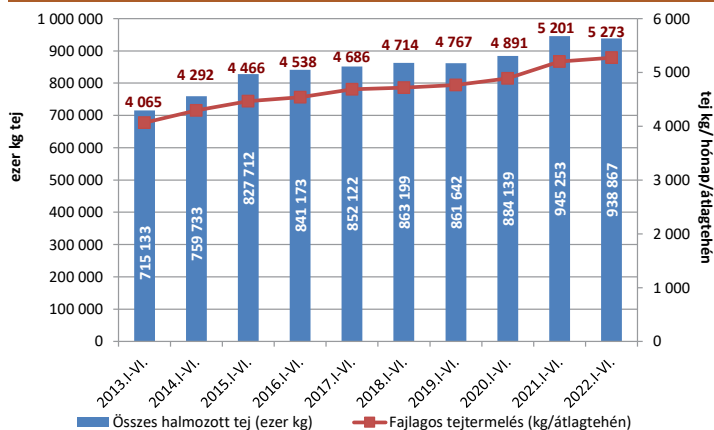
3. ábra A tehénkivonás megoszlása az „A” módszerrel ellenőrzött tenyészetekben (db, 2013-2022. I-VI. hó)

2022 első hat havában az állományból kivont tehenek 69,7%-át vágásra értékesítették (a selejtezett tehenek száma 28.850 volt), 11,4%-át (4.724 egyed) az elhullás tette ki, a tehénkivonások 1,9%-áért (804 egyed) pedig a kényszervágás volt felelős, amelyek inkább alacsony aránynak számítanak. Ugyanakkor a továbbtartásra értékesített állatok aránya elérte a 17,0%-ot (7.027 egyed), amely kimagasló aránynak tekinthető. 2022-ben az induló tehénállomány 16,2%-át selejtezték, 0,5%-át kényszervágták, 2,7%-a elhullott és 4,0%-át továbbtartásra értékesítették, így összesen a tehenek 23,3%-át vonták ki a termelésből, ami az elmúlt 10 év legmagasabb tehénkivonási aránya az év első hat hónapjában.

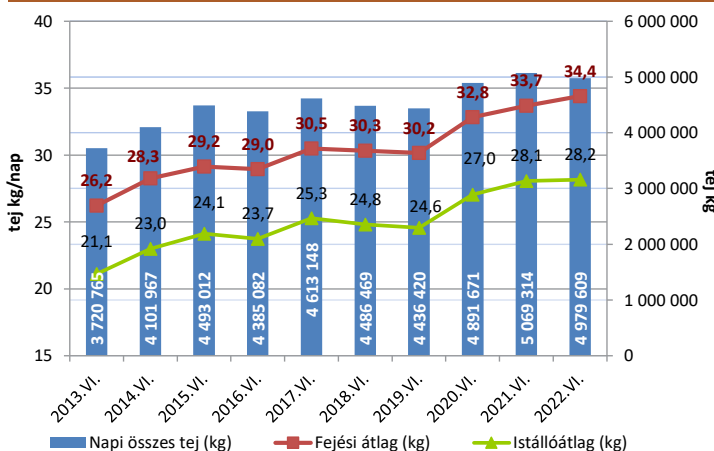

4. ábra Összes halmazott és fajlagos tejtermelés az „A” módszerrel ellenőrzött tenyészetekben (db, 2013-2022. I-VI. hó)

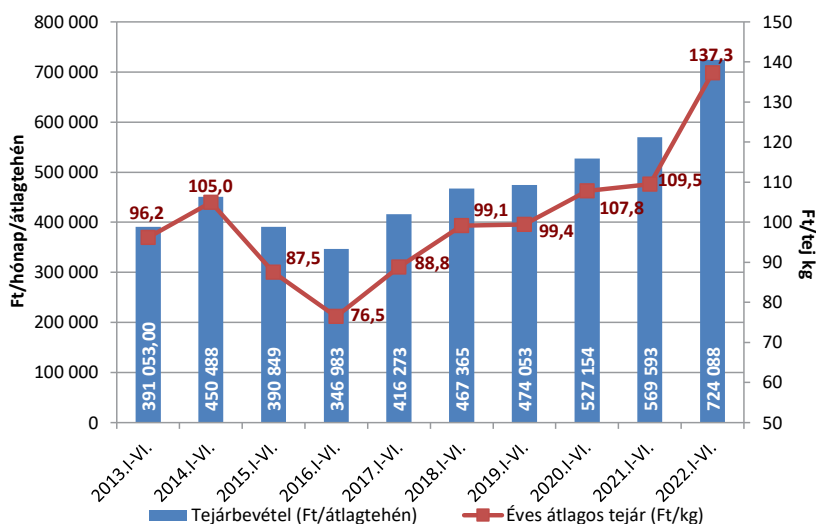
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tehenek összes halmazott tejtermelése 2022 első hat hónapjában kismértékben csökkent (-6,386 millió kg; -0,68%) 2021 hasonló időszakához képest, és nem érte el a 940 millió kg-ot. A vizsgált időszakban a fajlagos tejtermelés enyhén emelkedett, és elérte az 5.273 kg-ot (+72 kg; +1,4%), ami az elmúlt 10 évben rekordnak számít. 2013 és 2022 júniusa között a fajlagos tejtermelés növekedése 29,7%-os (!) volt (+1208 kg), míg az összes halmazott tejtermelés még nagyobb mértékben, 224 millió kg-mal (+31,3%) emelkedett.

5. ábra Fejési és istállóátlag, valamint a napi összes tejtermelés az „A” módszerrel ellenőrzött tenyészetekben (2013-2022. VI. hó)

2022 júniusában a napi összes tejtermelés a tavalyi év júniusi termeléséhez viszonyítva kismértékben, 4,98 millió kg-ra csökkent (-89,7 ezer kg, -1,8%), ami így is az elmúlt 10 év második legnagyobb értékének felel meg. A csökkenés valószínű oka a júniusi hőhullám. Emellett mind a fejési átlag (+0,74 kg, +2,2%), mind az istállóátlag nőtt (+0,09 kg, +0,3%). Összességében az elmúlt 10 év alatt a napi összes tejtermelés 1,26 millió kg-mal lett több (+33,8%), a fejési és istállóátlag 8,19, ill. 7,05 kg-mal nőtt (+31,2%, ill. +33,4%), ami igen jelentős emelkedésnek tekinthető.

6. ábra Tejárbevétel és az éves átlagos tejár az „A” módszerrel ellenőrzött tenyészetekben (2013-2022. I-VI. hó)

A tehenenkénti tejárbevétel 2022 első félévében 724 ezer Ft volt átlagosan, 27,1%-kal nőtt 2021 hasonló időszakához képest, és az elmúlt 10 év messze legnagyobb első hat havi nominális tejárbevételének felel meg, aminek oka a fajlagos tejtermelés 1,4%-os, és tej árának 25,4%-os (!) növekedésében keresendő. 2013 hasonló időszakához viszonyítva a nominális tejárbevétel több mint négyötödével, 85,2%-kal nőtt, aminek oka a fajlagos tejtermelés 29,7%-os és a tej árának 42,7%-os emelkedése 10 év alatt. Magyarországon a nyerstej átlagos havi felvásárlási ára tovább emelkedett, és júniusban már

meghaladta a 150 Ft/kg-ot, így 2022 első hat havában a nyerstej átlagos felvásárlási ára megközelítette a 140 Ft/kg-os árszintet. A nyerstej kiviteli ára is tovább növekedett és - több mint 10%-kal meghaladva a hazai termelői átlagárát - elérte a 170 Ft/kg-ot, ami várhatóan tovább nő a forint euróhoz képesti gyengülése miatt. A globális és az európai uniós piacon a nyerstej árak tovább növekedtek, a főbb tejtermékek értékesítési és tőzsdei árai pedig összességében stagnáltak. Magyarországon az élelmiszerek ára tavaly júniushoz viszonyítva 22,1%-kal nőtt, de a tejtermékeké 36,5%-kal, ezen belül a sajté 43,4%-kal, a folyadéktejé pedig 24,9%-kal drágult a KSH adatai szerint. A fogyasztói árak átlagosan 11,7%-kal haladták meg az egy évvel korábbit hazánkban, de a legtöbb EU országban is 10% feletti (van, ahol 20%-os) az infláció mértéke. Így a világszinten emelkedő energia-, élelmiszer- és takarmányárak, valamint a gyengülő forint miatt egyelőre a termelői nyerstej árának további emelkedése várható.

